

הפורה בכל יום..

הגיוה הימני של דרשו.

Dirshu
דרשו דיל וענין
על עולמנו למנוח
וקורא לשינוי אמיתי

יום חמישי כ"ה אייר תשע"ט | דף היומי בבלי: בכורות מג.

דף היומי בהלכה: מסעיף ד' עד תחילת סימן שפ"א.

מוסר: חפץ חיים כלל ח' אות ח' אות עד אות י'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: חובת הלבבות שער הבחינה פ"ד 'והשביעית' עד פ"ה 'ואחר כן ישיב אל ליבו'

ישבנו בספינה של סטאלין והתעמקנו בקושיית ה'נימוקי יוסף' | המרשם של האדמו"ר הדהים את מומחה העיניים הגדול של המזרח התיכון | הגויים הטאיוואנים החלו להדחק סביב משגיח הכשרות המפוחד. מה התברר? | מדוע איחר ה'בית ישראל' לחתונת אחיינו האדמו"ר מגור שליט"א? | 1647

על דא ועל הא

באחת מטיסותיו פנה אליו גוי ושאל אותו בעיניים נוצצות: "אתה יהודי?" כשהרב השיב בחיוב - התלהב הגוי עד השמים...

"אשר בחר בנו..." - אבל לפעמים אנו זקוקים לגוי רחוק שיזכיר לנו את זה

בעיניים נוצצות: 'אתה יהודי?' הרב השיב בחיוב, והגוי התלהב עד השמים. 'אני תמיד קורא בתנ"ך שהאלוקים הוא מלך העולם ואתם הבנים שלו, בנים אתם לד' אלוקים. תמיד רציתי לראות איך נראה בן של מלך, ועכשיו בפעם הראשונה בחיי אני פשוט זוכה לראות את זה מקרוב".

"אשר בחר בנו..." אך לפעמים אנו זקוקים לגוי רחוק שיזכיר לנו את הערך האמיתי שלנו. כאותו משגיח כשרות שהסתובב בחור נידח בטאיוואן, לפתע החלו להידחק סביבו אנשים והוא חשש שמא יפגעו בו. המלווה המקומי ששימש עבורו כמתורגמן הרגיע: "הם פשוט אף פעם לא ראו יהודי, רצו לראות אחד מעם התנ"ך, מהעם המובחר שמוזכר בתנ"ך".

(מעשה למעשה, יתד נאמן במדבר תשע"ה)

"מאיפה אתם?" - פנתה הגויה הלא מוכרת ושאלה. היה זה אברך שטס בקיץ תשע"א לארה"ב כדי לקבל אזרחות לילדיו. במצבו הסטטוטורי התקשה לקבל אזרחות במדינה כמו ניו יורק, אביו למד בחיידר ובמתיבתא ולא היתה בידו תעודה שתעיד על לימודיו בארה"ב בשנותיו הצעירות. עלה האיש על טיסה פנימית ונחת באחת מחמישים מדינות ארה"ב הפחות מוכרות.

בשדה התעופה ניגשה גויה לאשתו ושאלה: "מאיפה אתם?" נראה היה שהיא מצפה לשמוע את התשובה: "מישראל", ומיד הושיטה את ידיה לכיוונה באהדה גדולה, וממש התנפלה עליה בהבעת הזדהות ושמחה.

"זה הזכיר לי", שח האברך, "את מה שקרה להגאון רבי אליעזר בן דוד שליט"א. באחת מטיסותיו פנה אליו גוי ושאל אותו

למעלה על הסיפון ישב אחד הנערים עם גיטרה, מקבץ סביבו כמה חברים שסירבו לרדת למטה. "מה אתם עושים שם!?! זלזל בקול. כיום הוא תלמיד חכם חשוב בדרום הארץ...

מדהים מה שקושיא של ה'נימוקי יוסף' בסוגיית 'אשו משום חיציו' יכולה לחולל - גם אצל מי שמנותק מתורה במשך שלושה דורות

באזניה זו הצטופפו נערים יהודים והאינו לקול התורה. "בשעת ההפלה ירדנו למטה עם מתרגם והודעתי להם שאני רוצה לשאול אותם קושיה. מה זו קושיה? בעולם הגדול, ובמדינה קומוניסטית בפרט, אין מקום לקושיות. אם יש קושיה מסטאלין על מייריבו, אזי מעלימים את היריב מהעולם הזה ואין קושיה, ואילו אנו ניצבים על אונייתו ומתעמקים בקושיה, קושיה שאי אפשר להעלים אותה והיא תיפתר רק באמצעות המוח.

"ואיזו קושיה הצגנו בפניהם? את קושיית הנימוקי יוסף בסוגיית 'אשו משום חיציו' (אם חייב על אשו משום חיציו, אז כיצד מותר להדליק מער"ש נר שימשיך לדלוק בשבת). אני לא יכול לתאר איזה קולות וברקים, ריתחא דאורייתא, מלחמתה של תורה שהתנהלה במשך שעותיים.

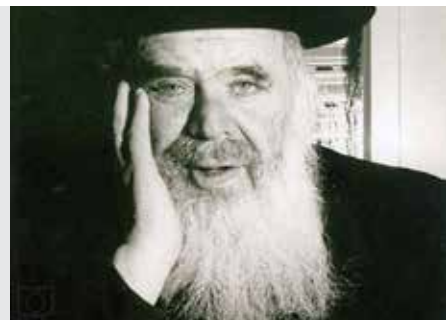
"למעלה על הסיפון ישב אחד הנערים עם גיטרה, שקיבץ סביבו כמה חברים וסירבו לרדת למטה לדבר בלימוד. "מה אתם עושים שם?" זלזל בקול. סוף כל סוף הוא ירד, חזרנו על הקושיה לכבודו והבעל כשרון הזה מצא את עצמו מהר מאוד מתלהב באש התורה. כיום הוא תלמיד חכם חשוב בדרום הארץ. כאשר סיפרתי זאת למרן הגראמ"מ שך זצוק"ל, הגיב שזוהי דוגמא מחודשת ל'המאור שבה מחזירו למוטב'."

בשיחה עם הגאון הגדול רבי ברוך מרדכי אזרחי שליט"א (יתד נאמן במדבר תשע"ב), סיפר הגרב"מ על התרחשות מעניינת שאירעה לפני שנים רבות, בעת שיצא עם משלחת ראשי ישיבות לפעולות קירוב בברית המועצות לשעבר.

"עוד בעידן הפרסטריוקה יצאנו לברית המועצות. כסף לא היה, ואף אחד גם לא האמין בתוצאות אפשריות. ההכנות למסע היו מאוד מורכבות, הבאנו איתנו שוחט וכדו' ששחט שם שתיים עשרה בהמות, ורובן נגנבו. יצאנו משלחת של כמה עשרות ראשי ישיבות ו'אנשי רוח', ביניהם הר"ר ישראל שפיגל ז"ל. במטוס בדרך לשם נתנו לי לדבר במערכת הכריזה. דיברתי על כוחה העצום של התורה לחדור לתוככי אישיות האדם, גם אם מדובר במי שהיה מנותק מתורה במשך שלושה דורות.

"זיהיתי את חוסר האמון של הנוכחים בתזה, ולכן הוספתי: רבותי, אני יודע שכולכם בטוחים שכל מה שאמרתי לכם לא יהיה. אני רק מבקש מכם דבר אחד: אם זה בכל זאת יהיה - תפרסמו שהוא היה. "עוד לפני שיצאנו התעניינו איזו אטרקציה תערב לצעירים שמאחורי מסך הברזל, והנציג שלנו שם אמר שצריך לערוך להם שייט בים הבלטי. נו, שיהיה. נשכרה אוניה, והתברר שהיא שימשה את סטלין כאשר יצא לחופשותיו. זה היה יותר מאשר סמלי שדווקא

התלמיד הוסיף להרצות את חידושי בלהט, ורבי חיים התאפק מלהביע את רגשי הקפידה שעלו בו. הלא הוא בעצמו חידש חידושים אלו, ואמרם לאותו תלמיד משכבר הימים!?

היום שעליו אמר הגר"ח שמואלביץ זצ"ל: "זהו היום המאושר בחיי"

היה זה באחד ממסעותיו בפולין, כשנקלע לעיירה מרוחקת בשעת לילה מאוחרת. מחוסר אפשרות אחרת סר ללון בביתו של תושב העיירה - תלמיד לשעבר של ישיבת מיר. כדרכו, דיבר רבי חיים בדברי תורה והעלה בין השאר רעיון מוסרי נשגב. עודו מדבר ואיש שיחו יושב בעיניים עצומות ומקשיב לדבריו.

"שמא כבודו עיף מהשעה המאוחרת... לא אוגיעו בדברים", מיהר לומר לבעל הבית. "לא ולא", השיבו בעל הבית, "אנא המשך בדבריך". שוב עצם המארח את עיניו, כאשר רבי חיים ממשיך לפתח

ואלה תולדות אהרן ומשה ביום דיבר ה' את משה בהר סיני (ויקרא ג, א).

"ואינו מזכיר אלא בני אהרן, ונקראו תולדות משה לפי שלימדן תורה, מלמד שכל המלמד את בן חבירו תורה, מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו (רש"י).

מרן ראש הישיבה הגר"ח שמואלביץ זצ"ל נהג לספר על שני מאורעות בחייו, אשר על אחד מהם אמר: "היה זה הלילה המאושר בחיי", ועל השני אמר: "היה זה היום המאושר בחיי".

מה שאמר עתה התלמיד, הם דברים שהוא בעצמו חידש ומסר אותם לתלמיד משכבר הימים, וכיצד יכול התלמיד להעז פניו ולומר אותם לרבו כאילו הם חידושי תורה שלו, ועוד כזו שמחת החידוש?! ... כמעט שרצה לגעור בתלמידו על חוסר התנהגות ראוייה של תלמיד כלפי רבו. אלא שאז חדרה ההכרה המרוממת במוחו: 'כלום יתכן לומר שהיתה בו העזות לחזור בפני על חידושי תורה שלי? הרי דבר פשוט הוא, שאם היה זוכר כי שמע את הדברים מפי, לא היה מעז להרצות אותם לפניו כאילו הוא בעל החידוש. אלא, מוכרחים לומר שהוא שמע פעם את הדברים מפי ושכח אותם. הוא כלל לא זכר מה שאמרתי, אבל כשהתחיל ללמוד את הסוגיא - הוא למד אותה בדיוק כפי שאני הייתי לומד, עד שהוא גם חידש בדיוק את אותם דברים שאני חידשתי בסוגיא.

"היה לי תלמיד! - זה היה היום המאושר בחיי", סיים רבי חיים.
(גיליון 'בית מדרש' עפ"י מח ולב עמ' ל"ט)

את רעיונו, אך שוב התגנב ללבו החשש שמא אין בעל הבית מעונין לשמוע כעת את דבריו.

"בל יופרע מר מנוכחותי... שמא חפץ הוא כבר לישון..." איש שיחו פקח את עיניו כשנהרה של שמחה פשטה על פניו: "לא, אינני עייף כלל. אך כשאני עוצם את עיני, אני שומע את הרבי [-מרן המשגיח רבי ירוחם] כאילו הוא המדבר באוזני..."

"היה זה הלילה המאושר בחיי!" - אמר רבי חיים לתלמידו. והמעשה השני: פעם הזדמן לו לפגוש את אחד מתלמידיו הקרובים בבני ברק, וכדרכם של תלמידי חכמים החלו לדבר בדברי תורה. התלמיד ברוב שמחה רצה להציג בפני רבו חידוש שהתחדש לו במשך לימודו בתקופה האחרונה, והתחיל להרצות בפניו בשמחה ובהתלהבות את חידושו.

ככל שהתלמיד הוסיף לדבר בלהט ובשמחת החידוש, התאפק רבי חיים מלהביע בפניו את כעסו ורגשי הקפידה שעלו בו. הלא כל

קול העם

"התחלתי בפעולות הצלה וחבישה, כשאני יודע בוודאות שהוא במצב של פיקוח נפש ממש. מרוב הלחץ לא שמתי לב לדבר אחד קטן, אבל חשוב ביותר - טיפלתי בו ללא כפפות!"

בכל פסיעה שאדם פוסע עבור הזולת, הוא חוסך אלף פסיעות עבור עצמו! - ר' מקריית שמונה חווה את הכלל הזה על בשרו

בפצוע ללא כפפות, מפני שהדבר יכול לגרום למעבר של זיהומים ומחלות למטפל. אבל אני שהייתי בלחץ וידעתי שהמצב קריטי, ובכל רגע חייו בסכנה, לא שמתי לב לעניין. במשך דקות ארוכות טיפלתי בו, כשאני רק מנסה להציל את חייו, עד אשר הגיע אמבולנס ולקח אותו אל בית הרפואה במצב יציב.

ברוך ה' מצבו השתפר, וכיום הוא בריא ושלם בזכות אותה עזרה ראשונה. והנה, כמה ימים לאחר מכן נזכרתי בכלל מספר אחד, שבו אסור לטפל בפצוע ללא כפפות, וניגשתי אל רופא המשפחה כדי לערוך בדיקת דם שגרתית, לוודא שלא נדבקתי חלילה בזיהום או מחלה. ערכו לי בדיקות דם שונות, וחזרתי לשגרת חיי כרגיל.

ביום שישי אחד צלצל הטלפון בביתי. על הקו היה רופא המשפחה שהיה נשמע מבוהל - "רוץ מהר לכאן, הבדיקות מראות תוצאות מדאיגות ביותר". לא ניתן לתאר את התחושה באותו הזמן, עד שהגעתי במהירות לרופא. הוא ביקש ממני לשבת, סגר את הדלת ואמר: "גילינו לך בבדיקות חריגה נוראה לגבי תפקודי כליה - קריאטינין, אשר אצל כל אדם הוא נע במספרים נמוכים ביותר (בין 5.0-5.1 לערך), ואצלך הוא מגיע לערך גבוה ביותר". איך זה קרה? האם בגלל שטיפלתי בפצוע ללא כפפות?! נבהלתי. "ממש לא!" השיב הרופא, "זהו תהליך ארוך המתרחש

המעשה שלפנינו אירע בחודש שבט ה'תשע"ח, וסופר על ידי בעל המעשה, בחור צעיר בן עשרים ושתיים המתגורר בקריית שמונה:

שמי ר', אני בחור צעיר מלא חיים. כל מי שמכיר אותי יודע שאני בחור בריא לחלוטין, כשבכל חיי יצא לי 'לבקר' אצל רופא אולי פעם או פעמיים. מעולם לא היו לי בעיות רפואיות.

לפני מספר שנים הוכשרתי להיות חובש, בתקווה שאוכל לעזור אי פעם לאדם שיזדקק לעזרה. במוצאי שבת, בשעה שערכנו את ההבדלה בביתנו, שמעתי צרחות נוראיות של אדם הזקוק לעזרה. מיד קפצתי מהמקום ורצתי החוצה לבדוק מה קרה. בהתחלה חשבתי שמדובר בילד שקיבל מכה, אך כשהצרחות המשיכו, הבנתי שמדובר במקרה קשה יותר.

רצתי לכיוון שממנו נשמעו הצרחות, ושם ראיתי אדם שרוע על הרצפה כשהוא זב דם עקב פציעה קשה, שאירעה לו מחפץ חד. מצבו היה קשה ביותר והוא איבד כמויות גדולות של דם. מיד הזמנתי אמבולנס, כאשר במקביל התחלתי בפעולות הצלה וחבישה, כשאני יודע בוודאות שהוא במצב של פיקוח נפש ממש. מרוב הלחץ, לא שמתי לב לדבר אחד קטן אבל חשוב ביותר - טיפלתי בו ללא כפפות! כל מי שמכיר את תחום החבישה וההצלה יודע, כי כלל מספר אחד בהצלת חיים הוא, שאין לטפל

לא טוב או שהייתי חולה, ממש לא. פשוט כי שכחתי לשים כפפות. "תשמע", חזר הרופא על דבריו בהתפעלות, "בורא עולם אוהב אותך. אני מכיר מקרים כמו שלך, שלא ידעו מה קורה להם בגוף והגיעו במצב סופני, כך שזקוקים ל'דיאליזה' כל החיים. הכפפות הצילו אותך", חתם הרופא את דבריו.

הודיתי לה' ללא הרף והתחלתי בסדרת טיפולים קצרה, כך שהיום, לאחר כארבעה חודשים אני בחור בן עשרים ושתיים בריא ושלם, שלא זקוק להשתלות כליה ודיאליזה, אלא רק עובר בדיקות דם כל כמה חודשים. אני חי ותוסס השבח לה'. בורא העולם יתברך לעד ולעולמי עולמים, הראה לי שבזכות הצלת אותו יהודי שהיה במצב קשה, ניצלו חיי בנס של ממש. (מעובד מתוך 'הידברות' והובא בעלון 'טוב לחסות בה')

בגוף החולה במשך זמן מה, אשר אין לו כמעט סימנים מובהקים בהתחלה, למעט חולשה קלה וכאב שרירים קל. לכן רוב החולים מגיעים מאוחר מדי. לפי הנראה בתוצאות, אירע לך נס גדול משמים שגילינו זאת כעת, כי אם לא היית מגיע תוך שבועות בודדים, היית מגיע למצב של 'אי ספיקת כליות', ואף היית זקוק להשתלת כליה וחיבור קבוע לדיאליזה לכל החיים".

אני?! נזעקתי ממקומי, על מה אתה מדבר?! הרי כל חיי הייתי בריא! "תשמע ידידי", פנה אלי הרופא, "אין לי מה לומר לך, זה נס גמור שהגעת כעת. כיצד ידעת להגיע עכשיו לבדיקת דם?". הייתי נבוך והשבתי: הצלתי אדם שהיה במצב קשה מאוד, אך שכחתי ללבוש כפפות, לכן הגעתי לבדיקת דם שגרתית על מנת להיות רגוע שלא קיבלתי מכך זיהום. לא הגעתי משום שהרגשתי

יהלומים מגדולי ישראל

ה'לב שמחה' קיבל את פניו של אחיו בשמחה ומיד שאל אותו לסיבת איחורו החריג. בתגובה גחן ה'בית ישראל' ולחש משהו באזנו...

רק כעבור שנים גילה ה'לב שמחה' זצ"ל לבנו יבדל"ח האדמו"ר מגור שליט"א מה באמת היה שם

שנים רבות אח"כ שאל ה'לב שמחה' את בנו - יבלחט"א כ"ק מרן האדמו"ר מגור שליט"א - וכי יודע אתה למה איחר דודך הרבי ה'בית ישראל' להגיע לשמחת הנישואין שלך? אמר לו הרבי: "לא, אינני יודע". אמר לו אביו, אני אגלה לך.

וכך אמר ה'לב שמחה': אחי - הרבי ה'בית ישראל', גילה לי דבר נורא עד למאוד, שבעת שעמד לצאת מביתו להשתתף בשמחת הנישואין שלך, בעודנו עומד על מפתן דלת ביתו, חלחל הספק בלבו, בהיות שלדאבון לב הוא לא זכה לפרי בטן חיים וקיימים משלו, שמא הוא אינו שמח בשמחתי שמחה שלימה, ומשכך, החליט שאין זה מן הראוי לבוא להשתתף בשמחתי מתוך שמחה שאיננה שלימה ואמיתית, ולכן נכנס בחזרה לביתו - הוריד את הספודיק מראשו, התיישב אצל השולחן והתחיל להתבונן בחשבון הנפש אמיתי ונוקב האם שמחתו היא שמחה שלימה ואמיתית, ורק כשפשוט וברור היה אצלו שהוא שמח בשמחתי מתוך עומק הלב בשמחה שלימה - כמו "אין אייגן קינד" - רק אז חבש את הספודיק לראשו ובא להשתתף עמנו בשמחתנו...

(נועם שיח בחוקתי תשע"ט)

שח הגה"צ אב"ד סאנטוב שליט"א: שמעתי סיפור נפלא בשם כ"ק מרן האדמו"ר מגור שליט"א, וכך סיפר: בעת שמחת נישואין, כשכבר ישבו החתן והמחותנים בראש השולחן מוכנים ומזומנים למסיבת ה'קבלת פנים', המתינו לבואו של הדוד הגדול כ"ק מרן ה'בית ישראל' מגור זי"ע, אך לפליאתם הרבה הרבי עדיין אינו מגיע וכלל אינו נראה באופק.

המתינו עוד קצת ועוד קצת, השעה מתאחרת, אך הרבי בושש לבוא. רק לאחר שהמתינו זמן רב נראה סוף סוף ה'בית ישראל' מגיע. קהל הנאספים התפלאו על המקרה הזה מאוד, בהיות שהדבר ידוע שה'בית ישראל' היה דייקן גדול והעמיד עצמו לזמנים באופן מופלא עד למאוד, ולמה כאן חרג ממנהגו ואיחר להגיע.

המחותן כ"ק מרן ה'לב שמחה' ניגש אל אחיו וקיבל את פניו בשמחה, ומיד שאל אותו לסיבת איחורו והאם הכל בסדר, וה'בית ישראל' גחן ולחש לו משהו באזנו. אף אחד לא שמע את שיחתם ומה היתה התשובה של ה'בית ישראל'.

קבל את גיליון 'לקראת שבת' ישירות למייל שלח מייל: dirshu@dirshu.co.il

מומחה העיניים הגדול ביותר במזרח התיכון נדהם למשמע אוזניו: "שטפת את העין באלכוהול!?" מי הרופא שנתן לך את הרעיון ההזוי הזה?!"

ליומא דהילולא של הרה"ק רבי שלמה מזוועהיל זצ"ל - כ"ז באייר

כשהגיע מועד התור שנקבע לה לביקורת אצל ד"ר טיכו, החליטה להבדק על ידו ולשמוע את חוות דעתו. כשנוכח ד"ר טיכו לראות שראייתה שבה אליה והיא רואה בעיניה כמי שמעולם לא חלתה, התפלא על כך מאד, וכששמע איך נרפאו עיניה ב"שטיפת אלכוהול" נדהם למשמע אזניו ושאל אותה: וכי ירדת מדעתך?! מיהו הרופא שנתן לך רעיון הזוי שכזה?!

אמנם כשהשיבה שהרבי המתגורר בשכונת בית ישראל הוא שהדריך אותה לעשות זאת כדי לרפא את העינים, נענה הרופא ואמר: "מיט וואונדערליכע וועגן האבן אונז נישט קיין מושג" [עם דרכים פלאיות שכאלו אין לנו כל מושג].

אוספי עוד עובדה פלאית ששמעתי מאמי ע"ה שהיתה במשפחה זו. אחיה הצעיר של אשה זו חלה ר"ל בצרעת, ומי שמכיר את תולדות הישוב בתקופה ההיא יודע, שלדאבון לב רבים היו אלו שסבלו ממחלה זו שנחשבה אז לחשוכת מרפא. גם הוא פנה בצר לו לרבינו הרה"ק רבי שלמה זי"ע וביקש את ברכתו לרפואה שלמה. רבינו צוה עליו למרוח משחה כלשהי על גופו, ומיד כשמרח את המשחה פרחה כל הצרעת מגופו והבריא כביום הוולדו.

(בשיחה עם הרה"צ ר' יעקב לייב גולדמן הי"ו בן כ"ק מרן אדמו"ר מזוועהיל שליט"א)

סיפר הגה"ח רבי ברוך שמעון רוטשטיין שליט"א: בסמוך לביתנו בשכונת מאה שערים, התגוררה שכנה שסבלה מאד ממיחושים בעיניה. כאביה התעצמו מיום ליום וראייתה נחלשה עד למצב של עיוורון מוחלט ר"ל. מי שטיפל בה במסירות היה רופא העיניים המפורסם ד"ר טיכו, שנחשב באותה תקופה למומחה הגדול ביותר לעיניים במזרח התיכון, אך גם הוא לא הצליח להביא מזור לעיניה.

בצר לה פנתה לרבינו הרה"ק רבי שלמה מזוועהיל זי"ע וביקשה על נפשה שיושיענה בצרתה הנוראה. לפליאתה הרבה נענה רבינו זי"ע ואמר לה, שעליה לשטוף את עיניה שלש פעמים עם ספירט (אלכוהול). כמי שלא נמנתה על משפחה חסידית, היא נבהלה מאד לשמוע את תשובתו של רבינו זי"ע. הרי גם עינים בריאות לחלוטין יכולות להפגע פגיעה אנושה משטיפתן באלכוהול. לכן גם לא מיהרה לקיים את הוראתו בקודש.

אולם ככל שחלף הזמן ומצב העינים לא הוטב, החליטה שאין לה מה להפסיד מלקיים את הוראתו של רבינו, אזרה עוז והתחזקה באמונת צדיקים ושטפה את עיניה באלכוהול שלש פעמים - בדיוק כפי שהורה לה רבינו זי"ע. והנה אירע לה נס גלוי והיא חזרה לראות בעינה כאחד האדם!

מזכרת חיה של מסירות נפש: הסיפור המופלא שמאחורי שעון-הכיס העתיק בבית גנזיו של האדמו"ר מקרעטשניף שליט"א

ליומא דהילולא של הרה"ק רבי אליעזר זאב מקרעטשניף זי"ע הי"ד - כ"ז באייר תש"ד

נפשם להסתירם היו תחת מעקב מתמיד. כך היה גם עם ביתו של רבנו זי"ע, שנתן מחסה ליהודים רבים שהשתמטו מחובת הגיוס. באחד מאותם מעקבים נכנסו פעם שוטרים לביתו בחיפוש אחר אותם עריקים. משפרצו לתוך הבית נעמד רבנו מולם בעוז רוחו הקדושה ושאלם בקור רוח למטרת ביקורם המפתיע. בגסות ובנחרצות דרשו השוטרים לראות ולברר על נמלטים מהצבא אשר

עדות חיה למסירות נפשו של הרה"ק רבי אליעזר זאב מקרעטשניף זצ"ל למען אחיו היהודים בפועל ממש, מצויה בבית נכדו כ"ק מרן אדמו"ר מקרעטשניף שליט"א. ומעשה שהיה כך היה:

בתקופת מלחמת העולם הראשונה, היתה המשטרה החשאית עוקבת בשבע עיניים אחר כל העריקים, ובתי היהודים שחירפו

לרשות בנו כ"ק מרן אדמו"ר רבי דוד משה זי"ע, וזאת היות ואת השעון היה רבנו מחזיק ברוב חיבה סמוך ללבו, ומאחר שכינויו החביב לבן זקוניו כ"ק מרן אדמו"ר מהרד"מ זי"ע היה תדיר - "מיין הארץ", חשבו בני המשפחה שמן הראוי שהוא יקבל את השעון. ואכן שעון זה היה מונח כל השנים אצל האדמו"ר רבי דוד משה זי"ע, ולאחר הסתלקותו עבר בירושה לבנו הגדול כ"ק מרן אדמו"ר מקרעטשניף שליט"א. ועד היום ניכר אותו נזק שניזוק השעון בעת שהפליאו השוטרים ברבנו את מכותיהם.

(יוסף מאיר האס, המבשר תורני במדבר תשע"ד)

מוצאים את חסותם בבית הזה, ורבנו עמד למולם בשלוות נפשו הטהורה: "איני יודע ממה אתם מדברים", אמר להם. השוטרים לא הרפו, ומשראו את עקשותו של בעל הדין שלהם החלו מפלים בו את מכותיהם הנמרצות ללא רחם.

באותו זמן, שעון כיס חביב במיוחד שהיה לו לרבנו, נפל ארצה ונפגם במקצת. משכילו בו את זעמם עזבו השוטרים את הבית בחימה, ולעריקים הייתה הרווחה. רבנו שם את עצמו נפש תחת נפשו שלהם.

לאחר המלחמה כשהתחלקו השרידים מבני המשפחה בחפצי קדשו של רבנו, החליטו כולם פה אחד שהשעון צריך לעבור

הש"ת היומי

הצמדת הרגלים זו לזו בעת תפילת שמונה-עשרה - איך עושים זאת בדיוק?

פשט המנהג להצמיד את הרגליים לגמרי (שו"ת 'אגרות משה' ח"ה ס' ל"ח, שו"ת 'אור לציון' ח"ב פרק ז' אות י"ח, שו"ת 'באר משה' ח"ה תש' כ"ט), וכן ראיתי את הגר"ח קניבסקי שליט"א שלפני שמתחיל תפילת שמו"ע מדקדק ששתי הרגליים יהיו צמודות זו לזו לגמרי.

(הגר"א הלוי דינר שליט"א, גיליון 'מים חיים' אייר תשע"ט)

שאלה: איתא בשו"ע (או"ח ס' צ"ה סעיף א') "יכוון רגליו זה אצל זה בכיוון כאילו אינם אלא אחד", וכתב המשנ"ב (ס"ק א') "ובדיעבד אם לא כיוון יצא", עי' שם. האם אפשר שהרגליים יהיו צמודות רק בעקב?

תשובה: כתב ה'בית יוסף' בשם רבינו יונה (ברכות י') שיש נוהגים לעשות כן, ואין זה כלום, רק שיעמידם כאילו הם אחד, עי' שם. וכן

חוויה רוחנית יומית מדי יום אצלך במייל

'ניוזלטר' מלא וגדוש בתוכן תורני - הלכתי, אקטואלי ומרתק.
עם סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד...
בהגשה מקצועית עם טעם של עוד... להצטרפות שלח מייל ל-

dirshu@dirshu.co.il

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

ב'ביטול רשות' - שני אנשים או יותר אינם נחשבים כאורחים לגבי 'מארח' אחד!

וכמו כן, אם שניים מדיירי החצר או יותר לא השתתפו בפת העירוב - יכולים הם לבטל את רשותם לגבי שאר דיירי החצר; ברם, באופן זה אין מבטלי הרשות נחשבים כאורחים בחצר, כיון שהם רבים; ולכן, להם עצמם אסור לטלטל בחצר ובבתים על סמך העירוב. וראה תקציר לאתמול בנוגע לתוכן הביטול - אימתי מועיל הביטול לחצר בלבד, ואימתי מועיל גם לביתו של המבטל.

[שו"ע שפ, ד, משנ"ב יז רכ, ושעה"צ טז]

כפי שלמדנו, אם אחד מדיירי החצר לא נתן פת עבור 'עירוב החצרות', בטל כל העירוב, אך הוא יכול, לחילופין, לבטל את רשותו לגבי דיירי החצר האחרים, ובכך הוא מסלק את עצמו מרשותו, והיא נכנסת לחזקת שאר דיירי החצר. ואף הוא עצמו רשאי לטלטל חפצים על סמך ביטול הרשות והעירוב, משום שעל ידי ביטול הרשות הוא נחשב כאורח בעלמא.

כיצד ניתן להחשיב בתים וחצר משותפת לרשות של אדם אחד ללא 'עירוב חצרות'?

וכנ"ל, ולכן להם עצמם אסור לטלטל על סמך ביטול הרשות. וכמו כן, חצר שדרים בה שני אנשים בלבד, ולא עירבו זה עם זה - האחד יכול לבטל את רשותו לחבירו, ואזי נחשבים הבתים והחצר כרשותו של חבירו, ואינו צריך עירוב; אך המבטל עצמו אינו נחשב כאורח, כיון שהוא יחיד מול יחיד, ואסור לו לטלטל על סמך ביטול הרשות. וראה להלן.

[שו"ע שפ, ד, ומשנ"ב יד, טו רכב]

בהמשך לאמור: 'ביטול רשות' אפשרי גם בכיוון ההפוך - שכל דיירי החצר מבטלים את רשותם לאחד מדיירי החצר אשר לא נתן פת עבור 'עירוב החצרות', ואזי נחשבים כל הבתים והחצר כרשותו של דייר זה, ורשות השייכת ליחיד אינה טעונה עירוב חצרות, וממילא רשאי הוא לטלטל בבתים ובחצר כאוות נפשו; אך גם באופן זה, המבטלים אינם נחשבים כאורחים, כיון שהם רבים,

ה'מבטל את רשותו' - מדוע החשיבוהו כאורח רק בתנאים מסוימים?

במה דברים אמורים? במבטל את רשותו, אשר ביתו, וחלקו היחסי בחצר, נותרים ברשותו מבחינה ממונית גם לאחר הביטול, ולכן לא החשיבוהו כאורח אלא בתנאים מסוימים. אולם, אורחים ממש, שאין להם בית בחצר והם מתארחים אצל אחד מדיירי החצר בשבת - דינם כאורח אף כשהם רבים המתארחים אצל יחיד.

[שו"ע שפ, ד, משנ"ב יח, שעה"צ יד, וביה"ל ד"ה והוא; ביאורים ומוספים דרשו, 16 ר"ט]

בהמשך לאמור: כללו של דבר - לא החשיבו חכמינו ז"ל את בעל הבית ה'מבטל את רשותו' כאורח, כי אם באופן שהוא יחיד המבטל רשותו לגבי רבים. ויש שכתב בטעם הדבר, כי רק באופן זה לא ניכר שבאמת איננו אורח אלא דייר בחצר. ויש חולקים וסוברים שיחיד המבטל את רשותו לגבי יחיד נחשב כאורח. ורבים הדורים בבית אחד - נחלקו הפוסקים אם נחשבים לעניין זה כרבים או כיחיד.

להתקשר לתורה מסביב לשעון

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **מאיר שפרוך** שליט"א
הדף היומי בבלי - עברית

שלוחה 2/2

הרב **אליהו אורנשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי - עברית

שלוחה 2/1

הרב **אפרים סגל** שליט"א
הדף היומי בהלכה - אידיש

שלוחה 1/3/2

הרב **אריה זילברשטיין** שליט"א
הדף היומי בהלכה - עברית

שלוחה 1

הרב **יוסף ברגר** שליט"א
חארט עם סיפור בראי הפרשה

שלוחה 7

הרב **מרדכי שלמה פריינד** שליט"א
הדף היומי בהלכה - אידיש

שלוחה 1/3/1

הרב **אברהם פוקס** שליט"א
הפוחת בכל יום - המייל היומי של דרשו

שלוחה 3

ה' **שלום יכנס ואברהם פוקס** שליט"א
לקראת שבת מלכות
סיפורים ופנינים מפרשת השבוע

שלוחה 7

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

* מי שאינו רוצה לתת פת עבור 'עירוב החצרות', או ששכח, יכול לעשות 'ביטול רשות', שעל ידו הוא הופך למעין אורח, ואורח אינו צריך להשתתף בפת העירוב. ומהו 'ביטול רשות'? שיאמר בפיו: "רשות ביתי וחצרי מבוטלת לפלוני, ולפלוני, ולפלוני", ואם הזכיר ב'ביטול הרשות' רק את אחד מדיירי החצר, או את חלקם, אך לא את כולם - פעמים שאין הביטול מועיל, והעירוב בטל. ואם הביטול נעשה בנוסח סתמי: "רשותי מבוטלת", וכל שכן אם אמר במפורש: "רשות חצרי" - לא ביטל את ביתו, כי אם את חלקו היחסי בחצר; ולפיכך, מותר לטלטל מבתי שאר הדיירים לחצר, ולהיפך, אבל אסור לטלטל מהחצר לביתו של המבטל, ולהיפך.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

איסור העברת חפצים מבית מגורים לרשות היחיד שאינה משמשת לדיוור

הדחק ניתן להקל בכך. ולדברי המשנה ברורה בסימן זה, האיסור הוא בקרפף ששטחו פחות מבית סאתיים, ולא דווקא בקרפף ששטחו בית סאתיים במדויק.

[שו"ע שנת, ט-י, וביה"ל ד"ה קרפף; ביאורים ומוספים דרשו, 33; וראה משנ"ב שנט, ג, וביה"ל ס"א ד"ה רחבה; וראה עוד ביאורים ומוספים דרשו שם, 3]

'קרפף שלא הוקף לדירה', ששטחו יותר מ'בית סאתיים', אסור חכמינו ז"ל לטלטל חפצים בתוכו. ואם שטחו אינו עולה על בית סאתיים - מותר לטלטל בתוכו, ואף אם נעשה בו שימוש מובהק שלא ל'דירה', וכגון גינת ירק.

אולם, אסור להעביר חפצים מכל קרפף שלא הוקף לדירה לבית מגורים, או להיפך; והיינו, גם כשהקרפף והבית שייכים לאדם אחד, או שעשו עירוב חצרות ביניהם. ויש חולקים, ובשעת

הלוח היומי

כ"ה באייר | רבי יעקב ב"ר יעקב משה לזברבוים זצ"ל, בעל נתיבות המשפט, חוות דעת, תורת גיטין, מקור חיים, מעשה ניסים ועוד

היום הוא יו"ט בקהילת קאוואליאון, על שבשנת שצ"א נעצרה המגיפה הגדולה, ותיקנו לומר ביום זה פסוקי הודאה מיוחדים וכן נוסח מיוחד של על הניסים "...ונתת רשות למשחית לחבלה והמוות בחלוננו עלה ונתת על לב הקהילה לצאת מן המסילה לה' הישועה על עמך ברכתך סלה...." (סדר התמיד)

יארצייט:

- תקמ"ה: רבי שאול ב"ר יצחק הלוי האגער זצ"ל, בעל בנין שאול.
- תקצ"ב: רבי יעקב ב"ר יעקב משה לזברבוים זצ"ל, בעל נתיבות המשפט, חוות דעת, תורת גיטין, מקור חיים, מעשה ניסים ועוד.
- תרי"ד: רבי חיים ב"ר מנחם מנדל הגר זצ"ל, מקוסוב, בעל תורת חיים.
- תרכ"ב: רבי יהושע אשר ב"ר יעקב יצחק (הי' הק' מפשיסחא) רבינוביץ זצ"ל, מפוריסוב.
- תרע"ו: רבי משה ב"ר יצחק באב"ד זצ"ל, אב"ד לבוב.
- תש"ב: רבי יוסף ב"ר משה יהודה פצנובסקי זצ"ל, מבאביאניץ, בעל פרדס יוסף.
- תש"ד: רבי יקותיאל יהודה ב"ר חיים צבי טייטלבוים הי"ד, מסיגעט.
- תשי"ז: רבי חיים ב"ר אברהם זקן חורי זצ"ל, רבה של גאבס-טונים, בעל מצא חיים.

היהודי יצא מראדין לכיוון וילנא כדי להלשין על חברו, וכששמע זאת ה'חפץ חיים' רדף אחריו כמה קילומטרים עד שהשיגו בתחנת הרכבת...

הצטרפו אלינו ללימוד היומי ב'חפץ חיים'

ללבו ולא נסע להלשין]. והוסיף, שמעשה זה המחיש ל'חפץ חיים' עד כמה אנשים כלל אינם יודעים את חומר העוון, וזה היה אחד הדברים שזרזוהו לחבר את ספרו.

עוד מובא שם מה שסיפר הגר"ז איידלמן, כי שמע מה'חפץ חיים' מתי עלה בדעתו לחבר ספר על שמירת הלשון, שפעם שמע בני אדם מדברים לשון הרע, וברח ונמלט מהמקום עד שנפל מרוב עייפות, ואז, כשהוא שוכב באפיסת כוחות עלתה במחשבתו לכתוב ספר זה. גם בנו של ה'חפץ חיים' כותב, שאמנם לא שמע מאביו את הסיבה, אבל בהכירו את רוחו הגדולה והטהורה יודע הוא כי דברים אשר קרו בארץ, ולפעמים אף מקרים פרטיים ומקומיים ומעשים אשר לא ייעשו בין אדם לחבירו - הם שעוררוהו לכך.

היום מסיימים לומדי 'החפץ חיים' היומי את ההקדמה לספר. מלבד הטעמים לכתיבת הספר שמפרט רבינו בהקדמה, מביאים בביאורים ומוספים שבמהדות 'דרשו' מספר עובדות שנמסרו על כך.

מרת הגרא"ל שטיינמן זצ"ל סיפר בשם תלמיד ראדין הגרא"ט שפירא, שהיה יהודי בראדין שרצה להלשין על חברו שהוא מתחמק מהצבא. אותו יהודי יצא מראדין לכיוון וילנא כדי להלשין, וכששמע זאת ה'חפץ חיים' רדף אחריו כמה קילומטרים עד שהשיגו בתחנת הרכבת, והתחנן בפניו ודיבר על לבו שיחזור בו. אולם האיש סירב בתוקף, וכשראה ה'חפץ חיים' שלא יוכל לשכנעו עזבו לנפשו [לבסוף נרגע היהודי, ודברי הח"ח נכנסו

מ' לעומר

פעם מרת ה"חזון איש" היה צריך להעיר לאדם מסוים על כך שעשה דבר איסור. לפני שהעיר לו, מרת ז"ל התחיל לצחוק, ואחר כך העיר לו בפנים שוחקות.

— (אורחות רבינו הקהילות יעקב ח"א עמ' תמא)

כאשר אנו צריכים להעיר לאדם מסוים, נשתדל לעשות זאת ברוח טובה ובנעימות, וכך יתקבלו הדברים על לבו.